

7η Επιστημονική Συνάντηση για τις Γηγενείς και Τοπικές Ποικιλίες

Τοπικές Ποικιλίες: μία πολύτιμη κληρονομιά χιλιετιών
αντιμέτωπη με σύγχρονες προκλήσεις

Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών, Αμφιθέατρο Λεωνίδα Ζέρβας

Πέμπτη 21/3/2024

Συνδιοργάνωση

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΦΥΤΟΓΕΝΕΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

PlantCult

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

Υπό την Αιγίδα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ & ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ

Δυνατότητα διαδικτυακής παρακολούθησης μέσω της πλατφόρμας zoom
στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://uso6web.zoom.us/webinar/register/WN_dg-IyUviQnOeZEanlrXKbQ

Πρόγραμμα

8.30 Εγγραφές

9.00 Χαιρετισμοί

9.30 Έναρξη Συνεδριών

1η Συνεδρία

Φυσικό περιβάλλον και φυτικές καλλιέργειες στα προϊστορικά και ιστορικά χρόνια

Προεδρείο: Ευρυδίκη Κεφαλίδου, Νικόλαος Παπαζαρκάδας

9.30 – 9.45 Κατερίνα Κούλη

Εναλλαγές τοπίου βλάστησης και το αποτύπωμα της ανθρώπινης δραστηριότητας στην Ελλάδα τα τελευταία 5.000 χρόνια

9.45 – 10.00 Ανάγια Σαρπάκη, Κατερίνα Μονιάκη

Οι προϊστορικές καλλιέργειες και αυτές των ιστορικών χρόνων της Κρήτης και των Κυκλάδων με έμφαση στα όσπρια, στην ελιά και στο αμπέλι

10.00 – 10.15 Σταύρος Δημακόπουλος, Αθανασία Παπαμαρτζιβάνου, Ελένη Μανακίδου, Κώστας Μπυλιανός, Αθηνά Λαζαρίδου, Σουλτάνα Μαρία Βαλαμώτη

Τα δημητριακά και οι ποικιλίες τους στην αρχαία Ελλάδα, όπως αποτυπώνονται μέσα από την εικονογραφία: νέα δεδομένα από τα ερευνητικά προγράμματα ΣΙΤΩ και PlantCult.

10.15 – 10.30 Μαρία Ντίνου, Σουλτάνα Μαρία Βαλαμώτη

Ελιά και άμπελος στην προϊστορική Ελλάδα: μια διαχρονική και διεπιστημονική έρευνα από την αυτοφυή βλάστηση στις τοπικές ποικιλίες

10.30 – 10.45 Ερωτήσεις – Συζήτηση

2η Συνεδρία

Καλλιεργούμενα είδη, πρακτικές και αντιλήψεις στους μεσαιωνικούς και νεότερους χρόνους

Προεδρείο: Ηλίας Αναγνωστάκης, Χαράλαμπος Γάσπαρης

10.45 – 11.00 Κέλλυ Μαυρομμάτη

Αναφορές σχετικά με τη γεωγραφική προέλευση οπωροφόρων δένδρων στη βυζαντινή επιστολογραφία

11.00 – 11.15 Αγαμέμνων Τσελίκας

Τα γεωργικά είδη και οι τοπικές ποικιλίες την προεπαναστατική περίοδο με βάση την ελληνική μετάφραση του «Γαλλικού Μάγειρα» του Βαρινί (La Varenne)

11.15 – 11.30 Παντελής Μπουκάλας

Για τ' αμπέλι, το στάρι και την ελιά στη δημοτική ποίηση

11.30 – 11.45 Ερωτήσεις – Συζήτηση

11.45 – 12.05 Σύντομο διάλειμμα

3η Συνεδρία

Θεσμικά ζητήματα – Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά

Προεδρείο: Σταυρούλα – Βίλλυ Φωτοπούλου, Σωτήριος Κοσμάς

12.05 – 12.20 Γεώργιος Βλάχος

Μέτρα πολιτικής για τη διατήρηση των φυτογενετικών πόρων

12.20 – 12.35 Έλσα Τσιουμάνη

Δικαιώματα των αγροτών και τοπικές ποικιλίες: η Διεθνής Συνθήκη για τους Φυτογενετικούς Πόρους για τη Διατροφή και τη Γεωργία

12.35 – 12.50 Θεόδωρος Χίου

Οι τοπικές ποικιλίες ως αντικείμενο δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας; Νομικές και δικαιοπολιτικές αξιολογήσεις

12.50 – 13.05 Πηνελόπη Μπεμπέλη

Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά και τοπικές και γηγενείς ποικιλίες

13.05 – 13.20 Ερωτήσεις – Συζήτηση

13.20 – 14.10 Ελαφρύ γεύμα

4η Συνεδρία

Ο πλούτος των τοπικών και γηγενών ποικιλιών

Προεδρείο: Μαρία Παπαφωτίου, Φάλια Οικονόμου

14.10 – 14.25 Μανόλης Ν. Σταυρακάκης

Σπάνιες γηγενείς ποικιλίες αμπέλου

14.25 – 14.40 Παυλίνα Δρογούδη

Αξιολόγηση και αξιοποίηση της ποικιλότητας τοπικών ποικιλιών φυλλοβόλων οπωροφόρων δένδρων

14.40 – 14.55 Ελένη Μαλούπα

Ελληνικά καλλιεργούμενα και αυτοφυή είδη και η αξιοποίηση τους ως τοπικές παραδοσιακές ποικιλίες καλλωπιστικών και ανθοκομικών ειδών

14.55 – 15.10 Πασχαλίνα Χατζοπούλου

Ο πλούτος των τοπικών ποικιλιών αρωματικών φυτών – ερευνητικά αποτελέσματα

15.10 – 15.25 Κωνσταντίνος Κουτής, Ηλίας Αυδίκος, Ευάγγελος Κορπέτης, Αθανάσιος Μαυρομάτης

Οι τοπικές ποικιλίες στη βιολογική γεωργία – πειραματικά δεδομένα

15.25 – 15.40 Ερωτήσεις – Συζήτηση

5η Συνεδρία

Επιχειρείν

Προεδρείο: Ευστάθιος Κλωνάρης, Μόσχος Κορασίδης

15.40 – 15.55 Αναστασία Τσαγκαράκου

Ελληνικές καλλιεργούμενες ποικιλίες του ΕΛΓΟ από γενετικό υλικό τοπικών ποικιλιών

15.55 – 16.10 Δημήτρης Βαρνάς

Γεύσεις Λέρου: χειροποίητα προϊόντα από τοπικές ποικιλίες

16.10 – 16.25 Γιάννης Κουκούτσης

Ντόπιο σκόρδο Πλατυκάμπου: από τον κάμπο στην Ιαπωνία

16.25 – 16.40 Ηλίας Μαυριάς

Η θέση των τοπικών ποικιλιών στην βιοκαλλιέργεια και η εμπορία τους

16.40 – 17.00 Ερωτήσεις – Συζήτηση - Κλείσιμο ημερίδας

1η Συνεδρία

Προεδρεύοντες Συνεδρίας:

Ευρυδίκη Κεφαλίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας, Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ

Νικόλαος Παπαζαρκάδας, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας, Μπέρκλεϊ (UC Berkeley), Διευθυντής Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών ΕΙΕ

Ομιλητές Συνεδρίας:

Σουλτάνα Μαρία Βαλαμώτη, Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Εργαστήριο Διεπιστημονικής Αρχαιολογικής Έρευνας, Τομέας Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΑΠΘ, Ομάδα PlantCult, Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας ΚΕΔΕΚ ΑΠΘ

Σταύρος Δημακόπουλος, Δρ. Κλασικής Αρχαιολογίας, Εργαστήριο Διεπιστημονικής Αρχαιολογικής Έρευνας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΑΠΘ, Ομάδα PlantCult, Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας ΚΕΔΕΚ ΑΠΘ

Κατερίνα Κούλη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Παλαιοντολογίας - Παλαιοβοτανικής - Γεωαρχαιολογίας, Τομέας Ιστορικής Γεωλογίας - Παλαιοντολογίας, Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ

Αθηνά Λαζαρίδου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Εργαστήριο Χημείας Τροφίμων και Βιοχημείας, Τομέας Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων, Τμήμα Γεωπονίας ΑΠΘ, Ομάδα PlantCult, Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας ΚΕΔΕΚ ΑΠΘ

Ελένη Μανακίδου, Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας, Εργαστήριο Διεπιστημονικής Αρχαιολογικής Έρευνας, Τομέας Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΑΠΘ, Ομάδα PlantCult, Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας ΚΕΔΕΚ ΑΠΘ

Κατερίνα Μονιάκη, Αρχαιοβοτανολόγος, υποψ. διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Κώστας Μπιλιαδέρης, Ομότιμος Καθηγητής, Εργαστήριο Χημείας Τροφίμων και Βιοχημείας, Τομέας Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων, Τμήμα Γεωπονίας ΑΠΘ, Ομάδα PlantCult, Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας ΚΕΔΕΚ ΑΠΘ

Μαρία Ντίνου, Επίκουρη Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Εργαστήριο Διεπιστημονικής Αρχαιολογικής Έρευνας, Τομέας Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΑΠΘ, Ομάδα PlantCult, Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας ΚΕΔΕΚ ΑΠΘ

Αθανασία Παπαμαρτζιβάνου, Αρχαιολόγος, ΜΔΕ Κλασική Αρχαιολογία, Εργαστήριο Διεπιστημονικής Αρχαιολογικής Έρευνας, Τομέας Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΑΠΘ, Ομάδα PlantCult, Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας ΚΕΔΕΚ ΑΠΘ

Ανάγια Σαρπάκη, Δρ. Αρχαιολόγος, Αρχαιοβοτανολόγος

2η Συνεδρία

Προεδρεύοντες Συνεδρίας:

Ηλίας Αναγνωστάκης, Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών ΕΙΕ

Χαράλαμπος Γάσπαρης, Διευθυντής Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών ΕΙΕ

Ομιλητές Συνεδρίας:

Κέλλυ Μαυρομάτη, Δρ. Βυζαντινής Ιστορίας ΕΚΠΑ

Παντελής Μπουκάλας, Δρ. Νεοελληνικής Φιλολογίας, Συγγραφέας, Δημοσιογράφος

Αγαμέμνων Τσελίκας, Φιλολόγος, Παλαιογράφος, Πρόεδρος Ινστιτούτου «Αρέθας», Μεσογειακό Ινστιτούτο Ερευνών Παλαιογραφίας, Βιβλιολογίας και Ιστορίας των Κειμένων

3η Συνεδρία

Προεδρεύοντες Συνεδρίας:

Σταυρούλα – Βίλλυ Φωτοπούλου, Διευθύντρια Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς Υπουργείο Πολιτισμού

Σωτήριος Κοσμάς, Δρ. Γεωπονικών Επιστημών, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργουμένων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων, Γενική Διεύθυνση Γεωργίας, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Ομιλητές Συνεδρίας:

Γεώργιος Βλάχος, Αν. Καθηγητής, Εργαστήριο Γεωργικών Εφαρμογών, Αγροτικών Συστημάτων και Αγροτικής Κοινωνιολογίας, Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης ΓΠΑ

Πηνελόπη Μπεμπέλη Καθηγήτρια, Εργαστήριο Βελτίωσης Φυτών και Γεωργικού Πειραματισμού, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής ΓΠΑ, Ινστιτούτο Φυτογενετικών Πόρων ΓΠΑ

Έλσα Τσιουμάνη, Δρ. Νομικής, Υπότροφος Marie Curie, Πανεπιστήμιο Τρέντο, Ιταλία

Θεόδωρος Χίου, Δρ. Νομικής, Δικηγόρος Πνευματικών Δικαιωμάτων (IPRightsGR), Μεταδιδάκτωρ Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ

4η Συνεδρία

Προεδρεύοντες Συνεδρίας:

Φάλια Οικονόμου, Καθηγήτρια, Εργαστήριο Γεωργίας, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής ΓΠΑ

Μαρία Παπαφωτίου, Καθηγήτρια, Εργαστήριο Ανθοκομίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής ΓΠΑ

Ομιλητές Συνεδρίας:

Ηλίας Αυδίκος, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Γεωπονίας, Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας

Παυλίνα Δρογούδη, Διευθύντρια Ερευνών, Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ

Ευάγγελος Κορπέτης, Γεωπόνος, Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ

Κωνσταντίνος Κουτής, Δρ. Γεωπονικών Επιστημών, Ερευνητής, Δίκτυο για τη Βιοποικιλότητα και την Οικολογία στη Γεωργία – ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ

Ελένη Μαλούπα, τ. Διευθύντρια Ερευνών, Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ

Αθανάσιος Μαυρομάτης, Καθηγητής, Εργαστήριο Γενετικής και Βελτίωσης Φυτών, Τμήμα Γεωπονίας ΑΠΘ

Μανόλης Ν. Σταυρακάκης, Ομότιμος Καθηγητής Αμπελολογίας, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής ΓΠΑ

Πασχαλίνα Χατζοπούλου, Διευθύντρια Ερευνών, Διευθύντρια Ινστιτούτου Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ

Προεδρεύοντες Συνεδρίας:

Ευστάθιος Κλωνάρης, Καθηγητής, Εργαστήριο Αγροτικής Πολιτικής και Συνεταιρισμών, Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης ΓΠΑ

Μόσχος Κορασίδης, Γενικός Διευθυντής, Εθνική Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών ΕΘΕΑΣ

Ομιλητές Συνεδρίας:

Δημήτρης Βαρνάς, Βιοτεχνία Παραδοσιακών Προϊόντων Λέρου

Γιάννης Κουκούτσης, Πρόεδρος Αγροτικού Συνεταιρισμού Πλατυκάμπου Λάρισας

Ηλίας Μαυριάς, Πρόεδρος Συλλόγου Αγορών – Βιοκαλλιεργητών Αττικής

Αναστασία Τσαγκαράκου, Διευθύντρια Ερευνών, Γενική Διευθύντρια Αγροτικής Έρευνας ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ

Οργανωτική – Επιστημονική Επιτροπή

Πρόεδρος: Πηνελόπη Μπεμπέλη Καθηγήτρια, Εργαστήριο Βελτίωσης Φυτών και Γεωργικού Πειραματισμού, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής ΓΠΑ, Ινστιτούτο Φυτογενετικών Πόρων ΓΠΑ

Αντιπρόεδρος: Ιωάννα Μαντάλα, Καθηγήτρια, Εργαστήριο Μηχανικής και Επεξεργασίας Τροφίμων, Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου ΓΠΑ

Γραμματέας: Βασίλειος Παπασωτηρόπουλος, Καθηγητής, Εργαστήριο Βελτίωσης Φυτών και Γεωργικού Πειραματισμού, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής ΓΠΑ

Ταμίας: Ελένη Τάνη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Εργαστήριο Βελτίωσης Φυτών και Γεωργικού Πειραματισμού, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής ΓΠΑ, Ινστιτούτο Φυτογενετικών Πόρων ΓΠΑ

Μέλη:

Σουλτάνα Μαρία Βαλαμώτη, Καθηγήτρια Προϊστορικής Αρχαιολογίας, Εργαστήριο Διεπιστημονικής Αρχαιολογικής Έρευνας, Τομέας Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΑΠΘ, Ομάδα PlantCult, Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και Καινοτομίας ΚΕΔΕΚ ΑΠΘ

Παυλίνα Δρογούδη, Διευθύντρια Ερευνών, Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ

Ροίκος Θανόπουλος, Δρ. Γεωπονικών Επιστημών

Σωτήριος Κοσμάς, Δρ. Γεωπονικών Επιστημών, Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργουμένων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων, Γενική Διεύθυνση Γεωργίας, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Κωνσταντίνος Κουτής, Δρ. Γεωπονικών Επιστημών, Ερευνητής, Δίκτυο για τη Βιοποικιλότητα και την Οικολογία στη Γεωργία – ΑΙΓΙΛΟΠΑΣ

Μαρία Λεοντσίνη, Κύρια Ερευνήτρια, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, ΕΙΕ

Ηλίας Μαυριάς, Πρόεδρος Συλλόγου Αγορών – Βιοκαλλιεργητών Αττικής

Παρθενόπη Ράλλη, Κύρια Ερευνήτρια, Ινστιτούτο Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων, Τράπεζα Διατήρησης Γενετικού Υλικού ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ

Σοφία Σπύρου, Δημοσιογράφος

Μαριτίνα Σταυρακάκη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Εργαστήριο Αμπελολογίας, Τμήμα Επιστήμης Φυτικής Παραγωγής ΓΠΑ

Αλεξάνδρα Χατζηγεωργίου, Δρ. Γεωπονικών Επιστημών, Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Ποικιλιών Καλλιεργουμένων Φυτών, Διεύθυνση Πολλαπλασιαστικού Υλικού Καλλιεργούμενων Φυτικών Ειδών και Φυτογενετικών Πόρων, Γενική Διεύθυνση Γεωργίας, Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

ΧΟΡΗΓΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ

